

Mossèn Alcover i el Bon Jesús

de Tomeu Vidal Pizà

Sinopsi:

Personatges:

L'AMO ANTONI
MADÒ CATALINA
ALCOVER
GASPAR
BON JESÚS
RONDALLAIRE 1
RONDALLAIRE 2
RONDALLAIRE 3
PAGESA 1
PAGESA 2
PAGESA 3
BISBE CAMPINS
PERSONALITAT 1
PERSONALITAT 2
PERSONALITAT 3
PASSEJANT 1
PASSEJANT 2
PASSEJANT 3
PASSEJANT 4
PASSEJANT 5

L'obscuritat s'ha ensenyorit del pati de butaques i els espectadors intuyesen que ha de començar l'espectacle. La foscor assenyala l'hora de penetrar al reialme de la imaginació i la mentida. És l'ocasió d'escapar-se del segle XXI.

La llum omple de vida lentament l'escenari. Vivim l'engendrament de la realitat inventada, el retrocés pels camins del temps.

La música, graciosa i mallorquina, recorda les rondalles: Això era i no era...

L'AMO ANTONI ALCOVER basqueja per la claustra de Santa Cirga, la MADONA CATALINA SUREDA puny els cossiols.

La música cessa i la claror ja és la de 1877 a la possessió de Manacor. La trama és a punt de descabdellar-se.

MADÒ CATALINA: Toni, que saps on para el nostre fill?

L'AMO EN TONI: Qui, n'Antoni Maria? Que ho saps tu? Ja pots fer-li els comptes! Deu pasturar pel sementer o deu llegir com un betzol.

MADÒ CATALINA: Jesús, ni que tot el dia llegís... T'ho deman perquè ha partit de bon dematí i de llavors ençà no ha dit ni som viu ni som mort. No ha vingut a berenar, que ja és estrany, i s'ha fet hora de dinar i encara no ha donat mostres de vida.

L'AMO ANTONI: No passis ànsia, que hi pensarà a dinar. Això no importa recordar-li-ho. Que no li toquin el menjar! Ara m'haguessis dit: "És que havia de treure un solc de

patates...”, jo t’hauria dit “Uep! Ja podria ser que no en menjàssim, d’aquestes!” Però a omplir-se el gavatx? No pas gens de pena que se’n vagi a jeure amb cap gota de talent. MADÒ CATALINA: Qualsevol et senti, diria que n’Antoni Maria es grata la panxa sempre seguit. És ver que no li agrada fer segons quines feinotes, però estudia com un notari. Treu unes notes fabuloses i sap moltes més coses que tu i jo plegats no sabíem a la seva edat. El mestre no es cansa de repetir que té un caparrinet privilegiat, i que si li donàssim l’oportunitat de llegir, estudiar, de fer-se amb gent culta..., podria aconseguir el que es proposàs. No sé si te’n recordes, que va dir que el seu cervell és com una esponja. No com una pedra. Com una esponja és el seu cervell: si li dónes aigua...

L’AMO ANTONI: *(desinteressat)*: Que sí! Ja ho sé! És com una espongeta, el seu cervell! Sempre m’has de venir amb la mateixa retcatòlica!

MADÒ CATALINA: La pren, si li dónes aigua...

L’AMO ANTONI: *(rient-se’n)* Sí! S’infla com una xeremia!

MADÒ CATALINA: El mestre va assegurar-nos que el cervell del nostre fill absorbiria tant de suc com li donàssim, que no miràssim prim i que li porporcionàssim tants de llibres com tenguéssim a mà.

L’AMO ANTONI: *(sobtadament enfadat)* Dels llibres, ningú no en dina ni en sopa!

MADÒ CATALINA: Ah no? I el teu germà, en Pere-Josep, bé que en té, de llibres, i bé que en llegeix, i bé que en fa arribar a n’Antoni Maria!

L’AMO ANTONI: Bon un m’has anat a treure! En Pere-Josep té el cap ple de grills, o de lletres, que ve a ser el mateix, i pretén omplir-ne el de n’Antoni Maria. Com si no i bastassin bé les fantasies que poblen el seu cervell. Si fos ara, no li’n contaria cap, de rondalla. Li amagaria els llibres de lletra menuda i els de grossa i l’aferraria a un càvec. A treure cebes s’ha dit! Les cebes sí que omplen en gavatx. Les cebes i els conills, amb salsa de tomàtiga i un bon sofregit.

ANTONI M. ALCOVER, als quinze anys –els calçons grisos arromangats, una camisa de quadres sollada i unes porqueres polsoses- arriba conversant amb un missatge, enfarinat de pols.

MADÒ CATALINA: Mira’! Ara arriba! Vaig a tirar l’arròs!

L’AMO ANTONI: *(amb els sentiments barrejats d’impotència i indignació s’enduu les mans al cap)* Arria! I ve amb en Gaspar, el pareller! Aquest sí que és bo per posar en salsa!

MADÒ CATALINA se’n va i l’AMO ANTONI se’ls mira, reprimint-se les ganes d’investir-los.

GASPAR: *(a ALCOVER, amb complicitat)* Idò sí, Tonió. Cada dissabte, en Rafel de Son Brut passa amb el carro cap a la vila, i jo li partesc darrera. Massa ell sap que l’esper dins el portell amb na Pintada enganxada, i que no avançarem ni cent passes que

començarà la correguda. Ell vol que n'Estel corri més que ella, i tanmateix mai no l'ha guanyada. Ni duu camí de fer-ho!

ALCOVER: (*gojós*) És maca, na Pintada. Hi ha un bon tros d'euga...

GASPAR: En Rafel me la va regalar perquè estava ben convençut que estava a les darreres. Feia una cara de Divendres Sant! Tot eren pell i ossos! Perquè no li estiràs els potons a ell, me la va donar a mi.

No passis pena, que som un mestre, jo, guarint bísties atropellades. Vaig començar donant-li unes bones gavetades d'ordi i més palla de la que es podia acabar. La tractava com un marquès! Cada dia la veies més bufarella: l'esquena, les potes, el coll... Quan va estar sanota, la vaig fer córrer ferm, fins que va ésser enganxada.

ALCOVER: I ara va més llatina que n'Estel...

GASPAR: Cada dissabte l'esper a dins el portell i, quan ha passat, m'hi pos a darrera. Na Pintada, que coneix l'anterior amo que li feia passar rusca, s'infla com un indi. M'ho col·loc a devora. El salud: "Com anam, Rafel?", "Va bé", em contesta. Em mira de coa d'ull. N'Estel renilla. Na Pintada s'estufa. Amollam les regnes i allarguen el trot.

ALCOVER: (*Inquiet, gaudint de la contarella*) I l'amo en Rafel deu posar-se fet un llucifer en veure que na Pintada li ret tant.

GASPAR: N'Estel és un bon cavall, però na Pintada és molt orgullosa. I no dubtis que té molta més força la ràbia que el braó. Abans cauria rebentada que no es deixaria vèncer per n'Estel. Amb un cop de regnes encetam el galop. Correm un devora l'altre. No ens miram. N'Estel bufa. Na Pintada s'engalleix. Jo em trec el capell i li amoll les regnes de tot.

Na Pintada se sap lliure i estira el carro amb ràbia.

Li fuig. N'Estel queda enrere.

En Rafel s'empipa i li enverga un esplet de fuetades que no serveixen per res.

Arribam a la vila, na Pintada davant i n'Estel a darrera. L'atur i, satisfet, dic al meu rival dels dissabtes: "Vaig a fer un fritet a Can Mostatxo!". "Que bon profit et faci", em contesta i, cagant-se en les pipelles d'un lloro, espera la correguda del dissabte proper.

L'AMO ANTONI, que escoltava la contarella en la distància, se'ls atraca amb pas ferm.

L'AMO ANTONI: Gaspar! O Gaspar!

GASPAR: Manau, l'amo! No us havia reparat!

L'AMO ANTONI: No m'havies reparat...? Jo et repararé, a tú! (*Ja ha alçat la mà i li ofereix dues closcares.*) No ha de menester aquestes lliçons, el meu fill. Massa ell ja té el cap ple de bubotes i de truites sense girar. No el veuràs mai acotat per dins l'hort ni amb la falç a la mà. No li sortirà cap call, no. Aquest betzolarro, la feina li provoca basques. Si mai perds un càvec, no l'hi cerquis, prop d'ell. La té fina ferm, la pell de les mans. Aquest...

ALCOVER: (*sense saber-se'n avenir*) Xerrau de mi, mon pare?